

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:
Pe an 18 cor. 1/2 an
9 cor. 1/4 an 4.50 fl.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 24 cor
1/2 an 12 cor.,
1/4 an 6 cor.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fl., a doua
oara 12 fl. a treia
oara 10 fl.

Tot ce privește
foaia să se adreseze
la: Redacțiunea și
administrațiunea
„Unirei” în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

De anul nou.

Roata vremii se întoarce în învârtirea ei neîntreruptă și trecem, cu ziua de mâne, într'un an nou, cu nădejdi și forțe nouă de muncă, cu însuflețirea ce ți-o dă fie-ce popas.

În drumul vieții popasele aceste sunt totatătea prilejuri de orientare și reflexie: privim o clipă în urmă și trecem într'o scurtă revistă ceea ce a fost, gândindu-ne apoi la ceea ce are să vie de aci înainte.

Obişnuim cu prilejul acestei clipe solemne a ne ura împrumutat „anul nou cu bine”, a ne făuri iluzii mai frumoase, căci toate aceste sunt expresia unei necesități sufletești, a unei puteri suprapământene, care conduce viața noastră și o susține prin atâtea năcazuri și mizerii: *speranța*.

Ea ne dă putere în clipele grele, ea ne dublică forțele în zilele bune.

*

În viața noastră *bisericească*, înregistrăm decesul unui bătrân Arhiereu, și înlocuirea lui, pe una din cele mai mari figuri a bisericii noastre contemporane.

Azistăm la crepusculul unei nouă vieți, ce se va sălăslui pe cuprinsul celei mai vaste dieceze a noastre. El va însemna o mare întărire a forțelor noastre bisericești, un nou focular de credință și cultură națională, care își va răspândi razele binefăcătoare până departe de limita ierarhică, dând sprijin îndoit celorlalți Arhieri, cari conduc cu atâta dragoste și înțelepciune naia bisericii noastre.

Dieceza de Lugoj așteaptă smerită și încrezătoare pe noul său mire.

Presa noastră bisericească și-a lărgit și ea terenul de muncă. „Cul-

tura creștină” a trecut biruitoare peste anul întâi al existenței, și munca ce a dezvoltat-o o îndreptățește la un sprijin îndoit pentru viitor; iar „Unirea” a suportat cu mari efortări de muncă și jertfe materiale, apariția ei de trei ori la săptămână, având drept țintă: o concentrare cât mai mare a forțelor și o activitate bisericească-literară cât mai intensivă.

Ca nou tovarăș, înregistrăm apariția organului poporal cu caracter creștin „Solia Satelor”, ce apare la Cluj, pe care îl salutăm cu toată dragostea în mijlocul nostru.

*

Reprivind asupra vieții noastre *politice*, trebuie se constatăm, că nu avem să încreștăm schimbări mai mari. Trăim sub același sistem de guvernare, ce se continuă cu o consecvență de fier.

Avem însă mângăierea de-a ne împlini cu acurateță datoriile de cetățeni și de a ținea cu sfințenie la cele două sfinte clenodii, cari au călăuzit viața noastră națională de-apururi: *biserica și neamul*.

Și avem încredere firmă în curățenia principiilor pentru cari am ridicat steagul nostru, și încrederea aceasta ne dă puteri nouă și însuflețire.

În șirurile luptătorilor noștri politici observăm aceeași disciplină și entuziasm, cu excepția neînțelegerilor interne, cari sperăm că se vor termina în timpul cel mai scurt. Nu ne-am mestecat în discuțiile prea violente une-ori, dar nici nu le puteam considera prea de tot tragic. E vorbă, pareni-se de o premenire a forțelor de muncă? Prea bine! E așa de vast terenul și atâta muncitori sunt reclamați în fiecare clipă, încât nu putem decât să salutăm pe toți aceia, cari se însiruie sub steagul curat al fruntașilor no-

ștri, cu gândul de muncă cinstită și cu sufletul neprihănit.

*

Pe teren *cultural* înregistrăm cu deosebită mândrie serbările jubulare ale „Astrei” și ale „Fondului de teatru”, ce s'au desfășurat cu atâta splendoare în vară.

A fost un triumf al evoluției noastre culturale, un record.

Miile de oameni, ce s'au întrunit cu acest prilej, începând cu defilarea impunătoare a flăcăilor și fetelor noastre dela sate, până sus la elita noastră intelectuală și strălucirea ceroanelor noastre arhieresti; prestațiunile artistice ale maestrului Mureșanu; sborul superb al lui Vlaicu — și toată izbucnirea aceea de însuflețire și viață, ce țignea prin mii și mii de rezorturi, ca din adâncuri tănuite a firii — ne-au stors lacrimi de mândrie și ne-au întărit în convingerea, ce o aveam în viitorul neamului nostru.

Ne-am împrăștiat la vetrele noastre mai întineriți și mai dornici de muncă, sub difuziunea de lumină a acestor zile veșnic neuitate.

E un progres acesta, ce nu se poate trage la îndoială.

Presa noastră a trecut de asemeni prin o evoluție uimitoare. E de ajuns, să frunzărăm numerii de Crăciun ai ziarelor noastre, pentru a constata progrese remarcabile, abstracție făcând dela nouele ziare, ce se pornesc și dela cetitorii tot mai mulți, cari răsar din toate colțurile românismului.

Numărul analfabeților scade; tirajul publicațiilor crește în proporții deosebit de îmbucurătoare.

„Biblioteca Asociațiunei” numără deja 12 mii abonați țărani și „Liber-tatea” din Orăștie, care împlinește acum zece ani de muncă rodnică — tot pe aceeaș urmă. Câte foi poporale avem azi — și câți cetitori se adapă la izvorul lor? Înainte cu 15

ani aveam una singură, cu 3—4 mii de cetitori.

E un progres evident, ceea ce nu înseamnă însă, că am fi pe deplin îndestulați cu situația noastră culturală — și că aceasta n'ar avea și azi dureroase și multe lacune.

Despre aceste vom avea însă prilejul, să vorbim altă dată.

În clipa aceasta solemnă, să mulțămim lui Dumnezeu de rezultatele ce ne-a învrednicit să le ajungem — și să ne adunăm puterile pentru un nou an de muncă și de hărnicie.

Căci în viața popoarelor nu se admit ere staționare — și cel ce nu progresează, va fi strivit de cei ce vin în urma lui!

Turburătorii poporului.

»Si acești alții — ne vine foarte greu să o spunem — sunt preoți!» (Unirea Nr. 122).

În monotonia satelor, așteptăm cu dor sosirea „Unirei“, carea ne pune în curent cu lumea din afară și chestiile atinse și debătute în ea sunt pentru noi tot atâtea învățături, cari ne arată calea pe carea avem să mergem întru împlinirea datorințelor noastre de creștini, preoți și români. Cu o astfel de chestie se ocupă și în primul numărului 122 a. tr. carea cetindu-o m'a cuprins o măhnire adâncă. Insuși titlul mi-a

părut ceva străin, căci de când cetesc „Unirea“ de „turburări în popor“ nu am cetit. Cu nerăbdare am cetit articolul și m'am mirat.

Aveam cunoștință oficială despre faptul că parohia Luna de Arieș, s'a dat în concurs pentru a doua oară, dar presupuneam că primul denumit s'a retras din ceva considerații personale ori materiale, dar că a fost constrâns prin amenințări nici nu puteam presupune; m'am mirat apoi și mai mult cetind că acelea mijloace s'au luat și pentru al doilea și că poporul nostru a degenerat până acolo, încât în ușa s. biserici să oprească pe cel trimis de mai mari ca slugitor alui Dumnezeu și împărțitor al tainelor Lui pentru el și să-l amenințe cu „toporul“ și mai mult m'am mirat, ba chiar întristat, cetind că cei cari fac această școală cu poporul, în cazul acesta sunt — preoți cu brâu negru sau roșu. — Doamne unde am ajuns! Noi preoții să introducem anarhia în biserică?! Vai vouă... — acești „alții“ cari îndemnați și ațiați dându-le bani de tren și beutură — Voiți ca pentru interesele noastre personale ori familiari să se sgudue din temelii o autoritate așa de mare ca a Arhiepiscopului nostru iubit?! Nu vă convine doar denumirea, o considerați de ilegală? Atunci pășiți pe față, dar nu turburați poporul; sau voiți ca poporul nostru a cărui viață e strâns legată de biserică și instituțiile ei, unde a putut afla încă alinare multor năcazuri la cari e expus, să-și piardă și acest razim, căci prin școala aceasta dedați poporul la nesupunere și neascultare și apoi știut este că acolo unde nu domnește armonie, acolo nu e înaintare, nu e bine, nu e binecuvântarea lui Dumnezeu și voi voiți să lipsiți bietul nostru popor, carele și-a pierdut — pot afirma — aproape totul, numai credința în Dumnezeu încă nu, și voi voiți să-l duceți pe această

cale a perirei?!... voi... „preoți cu brâu negru sau roșu“.

Sunt destul cari cercă pe toate căile și cu promisiuni vremelnice și păcătoasă să abată poporul dela credință și alipire față de biserică, și apoi acestora să se adaugă și preoți, a căror datorință e a feri poporul și de umbra acestor rele?

A fost și sunt nemulțumiri în popor pentru denumiri de preoți, dar acestea au fost pornite de vre-un „badea Toader“, carele în celea din urmă văzând pășirea euegică a autorității noastre — s'a retras, s'a pocăit și s'a mulțumit cu hotărârea mai marilor; aici însă precum se vede inițiatorii și nutritorii sunt preoți, cari se dimit până acolo, de pactează cu poporul indemnându-l la răsvrătire contra dispușeiunilor mai mari și la amenințările cu „toporul“ față de slugitorii lui Dumnezeu.

Unde ne trebuie o mai mare anarhie ca aceasta? Pilda acestui popor se pare că deja își are inițiatori chiar în parohia vecină, unde iarăși se svonește de turburări pentru denumire de preot, și sucezându-le, aceștia se vor înmulți, încât va veni timpul că nu vor lua în considerare disciplina noastră bisericască și preoțimea va ajunge la târguială ca să poată ocupa oficiul la care va fi trimis.

Iată unde duce interesul personal și familiar al unora... cari sunt orbi de înaintarea lor de până aici, poate fără vreme și fără merite.

Acest morb trebuie curat, medicul să nu cruțe ci să delature tot ce e rău, ca nu cumva morbul să cuprindă tot „corpul“. Prea Venerata Superioritate să pășiască cu toată energia prima dată contra inițiatorilor, fie chiar preoți cu brâu roșu și apoi după canoane să fie pedepsiți. Preoțimei să i-se publice prin cercular ca să cunoască pe a-

FOIȚA.

De Anul nou.

Ce ger, dragă Doamne, că fumul de frig
Ieșind pe hogașuri, se face covrig...
Pe uliți e vuet, e strigăt și vieață:
Copiii zburdatnici dau raita pe ghuță.
La joacă așa din senin se 'nvrăjbesc,
Și 'n lupta cu bulgări de-omăt se 'nfrățesc...

De an nou flăcării pornesc cu uratul
Stărnind cu buhaiul și târgul și satul;
Harapnicul, clopotul, cântul: „hăi, hăi“
Răsună cu drag și pe munți și pe văi:
Urează mulți ani, cu noroc și cu zile,
C'asa-i obiceiul de sfântal Vasile.

Iar alții cu muzica 'n mândru alai
Duc capra 'mbrăcată 'n scumpeturi de strai,
Jucând-o în mijloc cu drag tuturoră,
În juru-i se 'ntinde bătuta ori hora.
Iar Ific jupânul perciunii sucind
Lovește în Rifca, jucând-o cu jind...

Și dizdiminează cum scapără zorii
Colindă iar casele sămănătorii:
Aruncă sămânța să crească cu spor,
Cu graiul lor dulce urând tuturor:
„Trăiți, înfloriți ca și perii și merii
„Ca poama bogată din mijlocul verii!“

Gela Guriță

Sufletului.

I.

Se sbate 'n veci acelaș cânt
Pe struna lirei tale,
Și te frământ' acelaș dor,
Și 'n veci aceeași jale...

De-abia se sfarmă 'n ochiu-ți plâns
Un mărgărint de rouă,
I-ți năvodește 'ndată 'n el
O altă boabă nouă.

Și ștergi mereu la ștopi mărunți,
La mirul de pe geandă,
Curat ca tine suflet blând
Ce nu știi de prihand...

II.

Rămâi rămâi pe pace
Tu suflet nins de vreme,
Căci vraja zilei stinse
Zădarnic o mai chemi...

Zădarnic plângi tu după
Cerescul său senin,
Căci el mărește 'ntruna
Barbarul dor și chin.

Căci el aprinde'n flacări
Tăcutele-ți dureri
Și suflet blând! vei arde
Strein de mângăieri...

A. Nan.

Epistole către un prietin.

IV.

Iubite frate!

Încât pentru literatura noastră bisericască, acum fii pe pace: cu înființarea reuniunii sf. Uniri ni-se deschid orizonturi cu totul noi. Să sperăm, că prin aceasta se va pune capet tuturor neajunsurilor, în urma cărora toți suferim într'o formă.

Nici eu nu am o carte de rugăciune potrivită pentru pruncii școlari. Cărți de învățătură religioasă și de pietate, sau reviste de acest gen, cum se află în număr abundanț la străini, nouă ne lipsesc aproape cu totul. Vieța sfinților de Tit Bud, Sfaturi din vieța s. Isidor, niște alte mărunțișuri și — ajungem la marfa de târg a Visului, a Epistoliei, a Celor 12 Vineri, Păscălia ș. a. Eu creștinilor, cari îmi cer lectură religioasă, le dau... „Păstorul sufletesc“. Ce să fac?! Acum câțiva ani păr. Kovács Jazon, traducătorul pe ungurește a lucrărilor populare P. Riedl, Icoane din vieța Mântuitorului, P. Vergură Maria Maica noastră și Meditații despre s. Euharistie, îmi scriea, că un preot din dieceza noastră se pregătește să le edea în românește: nu știu, să o fi făcut. Păr. B. din G. de mult mi-a promis idea să edăm un calendar, în care să fie bucăți scurte, cuprinzătoare de doctrina noastră bisericască. Inchipește-ți: dânsul, ca să dea ceva în

cești frați și să-i învrednicească de iubirea frățească ce merită ca nește anarhiști, răsvrățitori și luptători mai pe sus de toate pentru interesele lor, fie chiar și cu nimicirea bisericii și a poporului. Să-i cunoaștem!

—Silian.—

Anul de doliu

Istoricul și rostul anului de doliu s'a desfășurat până în amănuntele cele mai mici în acest organ din partea Preasfinției Sale părintelui Al. Barbuloviciu. Dar dacă ne dăm samă de schimbările raporturilor vieții noastre bisericesti din deceniu în deceniu, trebuie să recunoaștem că multe arme cu cari acum 20—30 ani puteai porni la cucerire sigură, astăzi se dovedesc roase de rugină, deci trebuiesc curățite ori chiar înoite; multe căi, pe cari atunci puteai da înainte, acum poți alerga pe ele cât îți place, că tot acolo te pomenoști de unde ai mâncat: căile trebuiesc îndreptate într'airea și îngrijite de așa, cât ele să ducă la mintea și inima omului trecut prin prefaceri însemnate în timp relativ scurt. Asemenea trebuie să se supună la modificări și unele instituțiuni, dintre cari acum ne privește cea numită: an de doliu.

Umanitarismul și legitimitatea anului de doliu nu o contestează nimenea, dar tot așa trebuie să recunoască ori și cine că parohiile lipsite de păstor propriu un an și mai bine, au de a suferi mult. Astăzi credința atâtă vrăjmași are, cât e absolut cu neputință ca ea să nu fie păgubită în inima acelor fii ai Bisericii noastre, cari vreme de un an și câteva luni mai adese „nu știu — vorba Românului cu atragere cătră cele sfinte — că-i Duminecă și sărbătoare”. Nu-i vorbă s'ar putea scărița mult perderile, dacă pa-

rohiile jeluitoare s'ar completa îndatăce expiră anul de doliu, dar nu s'ar înlătura, ci abia s'ar reduce. O administrație interimală ideală, ceace ne lipsește în mai fiecare caz, încă ar preveni multe daune; lecuire deplină însă numai dela o modificare corectă a instituțiunei se poate aștepta. În cele de mai jos se schițază un formular de schimbare.

Anul de doliu s'a introdus în favorul văduvei rămasă de preotul trecut la cele veșnice și a orfanilor săi minoreni. Eu cred, că, dacă dreptul acestora de a folosi cuarțitul parohial s'ar reduce dela un an întreg la 3—4, ori tocmai la 6 luni, s'ar putea susține favorul anului de doliu și parohiile totuși să fie completate la 3—4 luni, ori măcar la un jumătăt de an. Și iată cum: văduvele învățătorilor se bucură în 6 luni de întreg salariul soțului repauzat, pentruce să nu se ceară acelaș favor și văduvelor noastre, ca adecă să fie împărțite de venitul întreg, adecă și de congruă, dacă nu mai mult barem pe tot acel restimp, de 6 luni?! În forma aceasta cei îndreptățiți la favorul anului de doliu ar uzufructua venitele parohiei pe o durată, să zicem, de 6 luni, toate afară de stolare, din cari congrua de pe 1/2 an iar rebonifica binișor pentru restul venitelor parohiale de pe alte 6 luni. Presupunând, că aceasta ar fi mai puțină ca suma ce o ar fi scos din porțiunea canonică șcl. totuși socotesc, că cele mai multe văduve s'ar învoi cu plăcere la deficitul acesta, doar știut este că mai amară-i pita albă muiată în lacrimi, ca coaja de mălai mâncată în pace. Mai adăugând la acesta ajutoarele ce le-ar putea întinde o reuniune de înmormântare arhidiecezană de toti dorită și cu foarte mari sorti de reușită, văduvele și orfanii de preoți ar profita numai de reducerea fizică a anului de doliu, iar credincioșii ar fi scutiți de multe primejdii morale-sufletești.

S'ar mai putea decide și aceea ca sucesorul, care ar trebui ales încă pe timpul doliului ca să-și poată ocupa postul cel nou cât ce expiră lunile de jale, să dea văduvei antecesurului său la sfârșitul lunei a 12-a o anumită parte (1/2 a, 1/3 etc.) din venitul porțiunei canonice de pe cele 6 luni decând a obținut el beneficiul cel nou. Am zis, că s'ar putea, nu că ar fi necesar, dar dacă s'ar face, aceasta mai ușor ar duce la scop, decât fondul contemplat de păr. Oct. Popa, căci fondul acesta, ca ori care altu, se stränge anevoe ș'apoi până va crește fondul, cum vom sana răul ori, să mă exprim mai blând, Inconvenientul prezent al anului de doliu? Obiecțiunea, că prin decizul acesta s'ar îngreuna numai unii dintre preoți, adecă aceia cari doresc să fie promovați, e adevărată numai la aparință, ea cade în fața adagiului românesc: „azi mie, mâne tie”. În urma urmelor nici nu ar fi de tot greu pentru un preot ajuns în beneficiu mai bun, să cedeze o parte mică din venitele acestui beneficiu superior celui avut cu 5—6 luni mai înainte, cu deosebire dacă vom avea înaintea ochilor, că ai noștri încă vor ajunge în situația celor rămași de înaintașul nostru. Pentru preoții începători ar fi mai greu, dar totuși posibil.

A înzista asupra necesității de a se reduce cât mai mult timpul de vacanță al parohiilor și prin urmare de a scurta și vremea de doliu ar fi timp pierdut, muncă zădarnică. Rezolvarea de mai sus e cea mai ușoară și mai favorabilă a problemei acesteia pentru noi. Greutatea dezlegării ei apasă umerii Preasfințiilor Arhieriei, Capi ai sf. Bisericii, cari de sigur se vor îndura a mijloci dela guvern întregirea venitelor preoțești, pe un anumit restimp, și pe seama văduvelor și orfanilor de preoți, care, dacă se va simți îndatorat a practiza principiul

mânile credincioșilor, a procurat „Orientele Creștinu” al lui Papiu și ce mare i-a fost surprinderea, când dânsul abia îl putea pricepe! O expunere sistematică a doctrinei noastre bisericesti în forma unui catehism popular (al lui Deharbe e învechit și nu se mai poate întreg procura, e și prea vast) ar fi cu atât mai de dorit, cu cât poporul nostru e cu totul nepregătit în cele religioase. Catehizare, catehizare, despre acesta vom mai vorbi! Când via pocăitii, nazarenii, sabatiștii, și-i vorbesc despre s. Scriptură, descoperire dumnezeiască, dar, împărăția lui Dumnezeu, cele din urmă: creștinii noștri stau ca ceiace aud ceva nou, după ce a însetat sufletul lor!

Intr'o sărăcie așa mare, cum e la noi, e și greu să dai ceva. Ai vrea să dai mult și bine. Mirenii mei se plâng, că „Cultura Creștină e prea popească, dincontră preoților le-ar trebui să se ocupe și mai mult de lipsele lor. Cu mirenii suntem frate, în mare primejdie. Asociația germană „Monistenbund” a început a se lăți și în țara aceasta sub firma „Uttörö”, având și un organ mizerabil; nu demult s'a înființat și la noi secția asociației și crede-mi: într'un sat ca al nostru a câștigat deodată vre-o 50—60 membrii, cari plătesc taxa, iau parte la prelegile lor și primesc și revista trivială. Intre ei oameni buși, creștini, dar seduși prin firma „modernă”, „științifică”, „naturalistă”. Inteligența tuturor neamurilor, la cari nu se lucră pe

teren religios, e periclitată, și numai celce doarme nu vede primejdia! Pentru aceasta trebuie o muncă grea, înainte de toate pe calea literară. Multă, multă cultură creștină, mai ales literară: să prețuim și să răspândim singura noastră revistă creștinească în tond, românească în spirit și literară în formă; iar ea, cât se poate mai bine să lase din cele preoțești ceva „Unirei” și să menajeze pe mirenii. Altfel nu știu unde vom ajunge. Ce să mai zicem de alte ramuri ale apostoliei moderne?

Iar o foaie populară redactată în spirit creștinesc cât de lipsă ne-ar fi numai acela o simțe, care observă cum foile noastre populare, cele mai răspândite, de multe-ori nu sunt, decât extrasele sau pendantele unor foi de bulevard, ca „A Nap”, „Népszava”. Districtul nostru protopopesesc chiar și în sinodul din toamna anului acesta a cerut dela Ven. Ordinariat, să binevoiască a se îngriji de edarea unei atari foi: a cere, a aproba cererea e ușor, dar cine se va pune, să și înfăptuiască o idee. Aud, că „Economul” din Cluj va scoate cu începerea anului nou o atare foaie. Dea Dumnezeu să se distingă și pe acest teren cel mai altruist institut de bani românesc! Apropo, „Economul”: ce oameni răi ce vrednici de gura satului pot fi aceia, cari au îndrăznit a aduce un institut, din starea, în care se afla, așa la cale!... Nu-ți vine curios?!

Cu „Unirea” pare-mi-se tu nu ești cu

totul în clar. Ești neldestulit, că nu-și schimbă forma, că nu apare zilnic și mai știu eu ce. Bine, crezi, că nu ar face ea toate acestea? Dar de unde, cum? Cu începutul anului curent ea a trecut prin o anumită schimbare, destul de îmbucurătoare; dar cei mai mulți nu știu, că ei aceasta schimbare numai greutăți noi i-a adus, ușurințe nu. Spese de redactare și de tipar întreite, dar nervus rerum gerendarum?

Abia cred să se fie ridicat cu jumătatea. Eu nu m'aș mira, dacă „Unirea” s'ar întoarce iară la starea de mai înainte, dacă și-ar restränge apariția iară la odată la săptămână, căci nu-mi pot închipui, cum se susține acum. Nici în forma de azi, nici ca ziar cotidian, nu vei fi așa de naiv a crede, că se poate susține din abonamente! Nici pe departe. Și bun e Dumnezeu. Sunt cari cred, că viitoarea societate de editură „sf. Unire” va afla forma, în care să-i fie iertat, ca unei societăți culturale, a subvenționa un ziar politic: nu afu de exchișă posibilitatea, că și aceasta subvenție va fi nesuficientă și vom ajunge acolo, că trebuie așezat pe baze mai largi însuș consorțiul „Unirii”. Trebuie o emisie nouă de acții. Și cum se ceartă atâtă foile noastre din Arad și se contemplează ca cea mai bună deslegare mutarea uneia de acolo: o acțiune generală, ca Blajul să edea unul din ziarele de toate zilele, ar fi poate binevenită. Mai ales că Blajul are în timpul de față puteri

„quod uni iustum, alteri aequum“, nu poate respinge pretenziunea aceasta.

In chestia asigurării scoasă la suprafață acum din nou de păr. Octavian Popa, cedez cuvântul altora mai dextri în manaurea cifrelor și a banilor.

Vas. Cerghizan.

Reviste.

Franța. Căderea ministerului Caillaux. Din Paris vine senzațională știre, că ministrul Caillaux a demisionat pe neașteptate. Deși se vorbea încă pe timpul când s'a subscris tratatul de pace între Germania și Franța cu privire la chestia Marocană, cumcă îndată ce va fi acelea notificate de către corpurile legiuitoare franceze, ministerul Caillaux va demisiona, totuși căderea guvernului francez, a venit așa de pe neașteptate, încât, știrea aceasta a fost o surprindere generală.

Demisiunea guvernului se atribuie în primul rând unor declarații lipsite de orice tact a ministrului de externe Del Selves. Acest om a ajuns ministru de externe al Franței pe neașteptate. Nici deputat n'a fost niciodată, nici în chestii diplomatice umblat, ci din simplu prefect al departamentului Seing a fost numit deauna în ministerul lui Caillaux ministru de externe al Franței; ceea ce însemna, că afacerile resortului de externe și-le rezervă Caillaux și-și, iar Del Selves va fi omul de paie, după care se va ascunde ministrul president. Numai că omul acesta, îndată ce tratativele cu privire la Maroco au ajuns la bun sfârșit, a cugetat că el a făcut toate și n'a voit

pentru acest scop, în cari are încredere toată suflarea românească!

In sfârșit vezi, că și cărți bisericesti căpătăm. Nu va trece mult, și vom putea și noi sevârși slujbele sfințelor sărbători de peste vară, din Minei tom. II. Orologer portativ își pot împrumuta eu unul, e cam un-suros și greu legibil, de pe vremea lui Bob, cu cirile, l-am legat acum frumos. Iar de s. Scriptură românească te poți însă lipsi tu și credincioșii tăi.

Servus!

N. B.

Zicale turcești.

Cea mai bună moștenire a călărețului, meșteșugul său.

Să smulgi măcar un fir de păr mistrețului și tot este ceva.

Din zece bărbați, nouă sunt femei.

Cine atinge ținta întâiu, e un arcaș, cine vine al doilea, e un stângaci.

să știe de aceea, că el a fost numai musca pe ruda carului. Chestia marocană a rezolvit-o de fapt întreagă diplomația franceză, oameni cu experiență și cu trecut deosebit și dacă ea a reușit atât de splendid pentru Franța e semnul cel mai invederos, că Franța are un corp diplomatic și bărbați de stat, cum n'are altă țară în Europa. Del Selves însă credea că el e stăpân acum pe situație, cu toate că era absolut neorientat și în cele mai elementare chestii a tratatului și a trebuit ca ministrul president să-l scape de mai multe ori de rușine în parlament.

In senat însă, unde majoritatea e compusă din foști ministri prezidenți și ministri de externe *Clemancean* l'a întrebat între patru ochi pe Del-Selves, că afară de tratativele oficiale mai fost-au și altele secrete, cari nu se aduc în plenul senatului. Și Del-Selves n'a văzut cursa, a zis, că au fost și de acestea și sunt unele puncte secrete cu privire la Maroc, desavuând astfel pe șeful său ministru-president Caillaux, care în parlament a declarat, că alte puncte cu privire la Maroc nu sunt afară de cele cunoscute.

Clemancean îndată a atăcat guvernul pe baza celor spuse de Del-Selves și urmarea a fost, că acest din urmă și-a dat imediat demisia. Caillaux a rugat atunci pe Delcasse, ca să primească portofoliul ministerului de externe, ceea ce acesta la început a și primit. In urmă însă având nedumeriri cu privire la unele chestii de politică externă și clatinându-se și solidaritatea membrilor din cabinet Caillaux a fost silit să demisioneze.

Se vorbește acum de un cabinet de tranziție, din care ar face parte: Poincaré, Bourgeois, Millerand etc.

China. Deși încă nu s'a dat lupte decisive între revoluționari și oștirile guvernului, comitetul republican a convocat adunarea națională în *Sanghai* și a proclamat de president al republicii chineze pe drul *Sunjatzeu*, unul dintre cei mai culti oameni ai imperiului chinez, care a pregătit calea prefacerii imperiului de mulți ani cu toate mijloacele. Noul president a dat acum o proclamație către toate neamurile culte, în care justifică revoluția și înșiră păcatele dinastii mandjuene, care a domnit aproape 300 de ani în China. Noul parlament republican a și fost convocat — în *Sanghai*, unde cele mai multe provincii chineze și-au trimis deja delegații lor. Încă nu se șie, că marile puteri, dar mai ales Iaponia și Rusia ce poziție vor lua față de noua republică.

Noutăți.

Redacțional. An nou fericit dorim tuturor colaboratorilor și cetitorilor noștri.

Episcopul Hossu. Din Budapesta se anunță Gazetei că P. S. Sa episcopul Vasile Hossu, care cum se știe, era bolnav, s'a restabilit.

In cursul acestei luni episcopul se va duce la Semmering pentru a se restabili complet.

După aceea își va ocupa scaunul arhiepiscopesc la Gherla, unde are de introdus mai multe reforme pe terenul cultural.

Episcopul Hossu voințe să clădească la Gherla o nouă reședință, o catedrală și un seminar.

— Multe are de făcut în noul său post vrednicul Cap bisericesc.

Rescumpărarea felicitărilor. Preaon. *Iosif Lita*, protopopul Biei și-a rescumpărat felicitările de Anul-nou cu 10 cor. în favorul fondului „Unirea“ ziar de zi. Vivant sequentes!

Mulțumită publică. La ajutorarea băeților săraci cu ocaziunea sf. sărbători a Crăciunului au contribuit următorii:

Dr. Victor Mihályi mitropolit 50 cor. S. P. Mateiu 5 c. I. M. Moldovan 10 c. S. Pop 4 c. G. Pop 3 c. Dr. V. S. 3 c. Dr. L. Nestor 3 c. Dr. D. Szabo 5 c. Dr. Marcu 4 c. G. Precup 3 c. S. Gocan 1 c. A. Grama 2 c. Iuniu B. Micu 2 c. I. Moldovan 2 c. A. Folea 2 c. V. Aron 2 c. I. Popa 3 c. Ana Pop 2 c. Lucreția Domșa 2 c. Amalia Papiu 2 c. S. Nyerges 2 c. A. Ienășel 140 Dragoș 1 c. V. Precup, I. Bartoc, V. Chețian, D. Trifan, F. Muntean, A. Trifan, E. Pop, Dr. Al. Rusu câte 2 c. dr. Prie 3 c. E. Nestor 2 c. S. Nestor 1 c. A. Stupariu 6 c. E. Bodocan 3 c. V. Suci 2 c. Măcelariu 1 c. P. Moga 4 c. N. Baciu 3 c. R. Solomon 2 c. V. Precup 2 c. A. Pepelavits 4 c. Berta Solomon 2 c. G. Muntean 2 c. L. Muntean 1 c. I. Mircea 3 c. Otilia dr. Negruțiu o toaletă, Dna Orda 1 cor. Ioan. F. Negruțiu dir. 5 cor. C. F. Negruțiu 2 c. L. Banfi 2 c. Ungurean 2 c. C. Deac 4 c. Mezei 2 c. Săserman 1 c. dr. Solomon 5 c. L. Ciura, C. Nagy, V. Oltean, Barna, Muntean, N. N. câte 1 c. dr. Nicolescu 3 c. dr. Macaveiu 3 c. M. Caliani, H. Fodor, A. Maniu, Miți Gaja, C. Maior câte 2 c. I. Maior 10 c. Nicola 5 c. Valeria Domșa, L. German, C. Hodosiu câte 2 c. A. Borza 4 c. V. Suci, N. Negruțiu, Oțoiu, Kampf, M. Rusan câte 2 c. Riș R. 3 c. R. Căpușan, L. dr. Rațiu, I. Mureșian, S. Pop, V. Florea, I. Busoiu, V. Pop, E. Negruțiu, Iozon I. Moldovan câte 2 c. N. Costea 3 c. I. Br. Hodosiu 8 c. V. Muntean 2 c. I. Brendușian, Comșa, P. Păcurar, I. Mătea câte 1 c. T. Novac 4 c. I. Hossu 2 c. C. dr. Pop 5 c. Smigelschi Sancel 5 c. S. Roșian 2 c. S. Pop 2 c. Livia C. Domșa 5 c. M. Șerban 2 c. L. Frățilă 2 c. I. Popu 1 c. P. Suci 1 c. Bucur Popa Cenade 2 c. V. Pop și E. Negruțiu 360 N. Pop 2 c. Clericii dela seminar 680. Total: 33580 cor.

Marinimoșilor donatori, cari au binevoit a contribui cu obolul lor la acest act, urcând astfel solemnitatea sfințelor sărbători li-se aduce și pe calea aceasta sincera mulțumite.

Diplomat român decorat de regele Bulgariei. Regele Ferdinand al Bulgariei a conferit dlui Langa-Răscanu, prim-secretar al legățiunii României, cu prilejul plecării sale, ordinul Meritul Civil cl. III.

Producțiunea meseriașilor. Reuniunea meseriașilor noștri de sub întâleapta conducere a harnicului ei president, profesorul *Gavril Precup*, mereu ne dă dovadă de progresul continuu ce-l realizează pe terenul cultivării spirituale. După seria frumoasă a seratelor, acum a doua zi de Crăciun a aranjat o bine succesată producție teatrală. S'au jucat vechile piese din repertoriul lui Alexandri: *Milo directorul sau mania posturilor* și *Rusaliile*. Deși puțin tendențioase, în special a doua, în care se zeflemisează curentul de a schimonosi limba cu adăugarea particulei *cine* și cu exageratele tendințe de latinizare, totuși, grație jocului nimerit și acurat al actorilor, piesele au fost ascultate cu multă atențiune și au produs foarte mult umor. Ca totdeauna dl Ang. Gruia, ca Milo directorul și dascălul Galluscuș, apoi dna Kampf ca cucoana Luxița din piesa primă, au fost neîntrecuți. Au plăcut mult și ceialtalți diletanți: dna Nyergeș, dna Barna, apoi dnii Novac, Mărza, Olesanschi, Rițiu, Păcurar, Blaga și Martin. O frumoasă apariție de Banciu, și multe nădejdi ne lasă să legăm de dl Prună, care cu jocul său sigur promite să se facă cu timpul un diletant de prima calitate.

„Poporul român din statul ungar” este titlul unei cărți ce va apare în luna lui maiu 1912, în o extenziune de 32—35 coale de tipar, format 8° mare și care va cuprinde cele mai recente date și informații minuțioase și reale asupra tuturor ramurilor vieții publice ale poporului român din statul ungar, a vieții politice, religioase culturale, sociale și economice, astfel că ea va fi o adevărată oglindă a vieții poporului român din statul ungar și un izvor exact de informații fidele pentru toți, aceia, cari se interesează și au datorința să se intereseze, ca frați de acest popor. Autorii acestei lucrări, d. Silvestru Moldovan și d. dr. George Proca pun la dispoziția publicului nostru o carte din cele mai prețioase. Cuprinsul acestei cărți nu poate decât să intereseze pe orice român.

Lupte violente între locuitori și trupe în Spania. Se anunță din Lisabona: O luptă violentă a avut loc în districtul Azambuja, între trupe și locuitori.

Mari întinderi de pământ și păduri au fost considerate acolo ca proprietatea publică.

Din această cauză locuitorii adunau acolo lemne pentru a clădi o parte a teritoriului.

Guvernul a declarat acum aceste teritorii ca proprietate a statului.

Locuitorii trebuiau să părăsească locul sau să plătească rente.

În dimineața de 26 Dec. populația s'a înarmat cu arme, revolvere și cuțite pentru a se opune autorităților.

Au avut loc lupte violente la cari au luat parte și preoții.

Armata care era în număr mic a fost silită să bată în retragere.

S'au trimis trupe de infanterie și cavalerie la fața locului.

Fundațiune nouă. Cetim în „Telegraful”: Primim informația, că adormită în Domnul, *Sidonia Muntean născ. Roșu*, văduvă de sub-jude regesc, moartă și înmormântată în Si-

biiu, a testat aproape întreaga ei avere, în sumă de *patrucezi mii coroane*, „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, cu condiția, ca fundațiunea să fie administrată astfel, ca interesele să se capitalizeze în curs de zece ani, iar apoi interesele să se folosească pentru scopurile Asociațiunii. Nobila faptă a decedatei dovedește, câtă dragoste a purtat această distinsă femeie română pentru cultura și înaintarea neamului său. Fi-ei memoria în veci binecuvântată!

Stipendiu. Comisiunea economică a comitatului Sibiiu a publicat un concurs la stipendiul anual de 260 cor. pentru cercetarea cursului de pomărit dela institutul de economie din Mediaș. Cursul durează din 1 Februarie 1912 până la 1 Decembrie. Se admit la concurs tineri din comitatul Sibiiu. Petițiile se adresează către vicecomite, până la 15 Ianuarie 1912.

Al 47-lea stat în Statele-Unite. Din Washington se anunță: Președintele Taft a iscălit o proclamație vestind încorporarea provinciei Nou-Mexico în Statele-Unite, ca al 47-lea stat.

În amintirea lui badea Carțan. Din Milano se comunică, că ziarul „Corriere della Sera” publică un articol în amintirea lui Carțan, care s'a dus pe jos din București la Columna lui Traian.

Armata română factor important în Balcani. „Grose Oestereich” publică un studiu despre forțele militare ale statelor balcanice și are cuvinte elogioase pentru armata română. După ce amintește de războiul ruso-româno-turc, ziarul ajunge la concluzia, că armata română e un factor important în politica sud-europeană. Armata română o privești cu mândrie ca aliată și o respecti ca adversară.

Împărțirea Constantinopolului. Ziarul „L'Independance Belge” publică o interesantă corespondență din Constantinopol în care se spune că în cercurile diplomatice ar începe să ocupe teren ideea împărțirii Constantinopolului, ca singura soluție cu putință pentru asigurarea liniștei în Turcia. Cauza tuturor greutăților internaționale și deci și interne ar fi întrebarea, că oare cine va pune mâna pe Constantinopol și pe cheia Daradanelelor, având pretenții egale toate puterile. Pe de altă parte, spre a face din Constantinopol un oraș modern, trebuiesc zece miliarde, și Turcii nu vor avea nici odată această sumă.

Soluția este deci: Turcia să dea în concesiune Constantinopolul în schimbul unor revedențe anuale. Franța să ocupe Pera; Rusia Bosforul superior; Germanja Haidar pașa; Australia Galata și Anglia Sтамбулul, fiecare cu foburgurile respective. Numai Italia să nu ia nimic, deoarece are deja Tripolitania.

Conform acestui plan va urma ca Turcia să-și mute capitala la Brussa, iar cu banii primiți pentru concesionarea Constantinopolului s'ar putea organiza perfect și ar putea ținea în frâu popoarele balcanice.

Cu chipul acesta v'a putea dispărea mărul discordiei dintre puterile bătrânei Europă, cari stau ca pe spini în fața evenimentelor actuale.

Partea Literară.

In așteptarea mântuitorului.

Mulțumită lui Dumnezeu.

— Din „Meditațiile” episcopului Prohászka. —

Anul trecut l'am încheiat cu mulțumită către D-zeu pentru toate; mulțumită pentru viață, pentru conștiință, pentru sănătate, putere și voie de lucru. Mulțumită pentru prietenie, pentru iubirea părinților, soților, copiilor și fraților noștri. Mulțumită pentru toate darurile naturale și supranaturale. Anul nou să-l începem:

1. **Cu credință.** Să ne închinăm sfintei măriri a lui Dumnezeu. Să-l adorăm pe stăpânul vieții și morții, pe împăratul veacurilor și veșnicilor. În aceasta cea dintâi zi a anului, noi stăm în fața unui nou șireag de daruri ale lui D-zeu. El ne dă timpul și ne îndeamnă: „rescumpărați timpul, căci zilele sunt grele”. Vă dau timp, dar numai atunci va fi al vostru, dacă-l umpleți cu o viață bună și nobilă, cu fapte creștinești. El ne dă porunci și ne determină datorințele, iar noi în fiecare datorință trebuie să privim voia lui cea sfântă și să o primim. El ne dă dar și putere, ca să lucrăm cu inima curată, pentru motive morali conștiințe. Doamne, izvorul vieții și al vitalității, căci picurii din mare, tot așa sunt făptura mânilor tale, ca și lumile stelelor; binecuvintez numele tău și mă bucur, că exist. Aceasta sfântă bucurie îmi zugrăvește o frumoasă aură în dimineața cea dintâi a acestui an și în această zorire sufletul meu se înalță, ca ciocăria cântând spre ceriu. Rogu-te, Doamne al meu, dă-mi mie credință, dă-mi mie lumină; nu știu ce-mi va aduce acest an, dar ori-ce ar urma, fie să nu se întunece sufletul meu.

2. **Să începem anul cu nădejde.** Timpul e ca marea, viscol întunecat și senin pacinic, noroc și neorocire de-opotrivă umblă pe valurile ei; dar să ne încredem, Dumnezeu ajută. Să nădăjduim, că ne va păzi de păcat, de rătăcirii, de căderi, de pilde rele, de împetrirea inimii; aceste sunt laturile întunecoase ale vieții sufletești. De asemenea să nădăjduim, că ne va ajuta spre vre-un bine pozitiv și la virtute, și astfel ni-se va forma sufletul în decursul acestui an. Să ne oferim lui slăbiciunile, mai cu seamă aceea slăbiciune, care mai mult ne arde conștiința, și de care mai întâiu trebuie să ne scuturăm.

Anul cel nou să ne fie o viață nouă. Se cerem și să primim ajutorul și binecuvântarea lui Dumnezeu asupra părinților, copiilor, soților, fraților și prietenilor noștri.

3. **Să începem anul cu multă iubire.** Suntem ai lui Dumnezeu, care ne-a dat inimă ca să iubim, ne-a dat suflet pentru simțimentele devotamentului și încrederii; ne-a dat puteri pentru felurite lucrări. Să-l iubim mai înainte de toate pe El și mai întâi prin aceea, că vom plini poruncile lui și vom deprinde un creștinism practic: vom ajuta pe cei sărmani, vom îmbrăca pe cei goli, vom aduce la cale dreaptă pe cei rătăciți; vom fi buni la inimă cu slujitorii noștri și cu supușii noștri și ne vom îngriji de membrii

familiei noastre. Și ca să sfârșim anul cu o sfântă iubire, vom ierta dușmanilor noștri și vom face bine celor ce ne-au făcut nouă rele. Pe cei-ce ne blastămă îi vom binecuvânta, pe cei-ce ne uresc, îi vom iubi. Ne vom propune tare, ca de alții rău să nu vorbim, faptele lor reu să nu le tălcuim, pilde bune să dăm, pe nimenea să nu păgubim, pe nimenea să nu pizmum, nemilostivi să nu fim, cu un cuvânt: să iubim pe toți.

Trad. Delacrucce.

Loc deschis.

Dare de seamă și mulțămire publică.

Pentru biserica gr.-cat. din Iancahid au mai încurs în sf. Sacre resp. în bani dela următorii: Nicolae Lupescu, preot Hittiyás 10 cor., dr. Daniil Firesa, protopop Racovița 5 cor., George Morariu, preot Izgar, biserica gr.-cat. Izgar 5 cor., școala gr.-cat. Izgar 5 cor., George Morariu paroh 3 cor., Melania C. Morariu școlăriță 1 cor., Maria Morariu, preoteasă 2 cor., Ioan Batea, inv. 1 cor., Emil Sas, preot Scăiuș 5 cor., Nicolae Fabian, preot Coșteiu-mare 5 cor., Atanasiu P. Bologa Lupeni 5 cor., Stefan Berinde, preot Câmpulung 3 cor., dr. Nicolae Brânzeu, preot Vulcan 5 cor., Nicolae Béres, preot Ciuchici 10 cor., Luca Farcasiu preot Igrăș 12 cor., Victor Deciu Cenadul-mare 10 cor., George Muntean, protopop Comloșul-mare 30 cor., Romul Poșiar Reba-veche 20 cor., Mihaiu C. Jivanca preot Petromani 10 cor., Silviu Pascu, preot Zsebel 10 cor., Simion Ardelean, preot Folea 6 cor., Maximilian Ilca Dragsina 15 cor., Liviu Iancu, preot Zabrinți 2 cor., Alesandru Pop,

preot Belotint 10 cor., Demetriu Teaba, Chizdia 10 cor., Mihaiu Iubas, preot Râul-demori 10 cor., Nicolae Zugrav, preot Uricani 2 cor., Ioan Racăuiciu preot Pui 10 cor., Avram Socaciu, preot German 10 cor., Virgil Pop, preot Gerliște 10 cor., Romul Barbul, preot Jitiu 10 cor., Ioachim Jurca, preot Marcoveț 10 cor., Vasile Pasesu, preot Grovacz 15 cor., Petru Pinteș, preot Nevrincea 10 cor., Alesandru Ghelner Ohabaforgacs 5 cor., Titu Domșa, preot Valealungă 25 cor., Petru Stoica, preot Ciula-mare 3 cor., Ioan Avram, preot Spini 10 cor., Ioan Vaidean, preot Romos 5 cor., Isidor Sador, preot Romoșel 5 cor., dr. Valeriu Frenț Orăștie 15 cor., Iosif Stupinean, protopop Săcărâmb 10 cor., Ioan Pop, preot Poiana 10 cor., Atanasiu Roșca, preot Minthia 5 cor., Ioan Bodocan, preot Ghelar 16 cor., Iosif Barbas, preot Bărcia-mare 10 cor., George Balota, preot Comoriște 10 cor., Ilie Cuterra, preot Clopodia 10 cor., Nicolae Haza, preot Oravița 6 cor., Carol Pascha, preot Zeicani 5 cor., Mihaiu Pop, preot Valeadâlsii 7 cor., Nicolae Voiu, preot Valealupului 3 cor., Iosif Popa, preot Zorlențul-mare 5 cor., Romul Stoica, preot Visag 5 cor., Liviu Varvanu, preot Peștenița 25 cor., Petru Sântoma, preot Secas 5 cor., Traian Mihaiu, Sibielul-vechi 10 cor., Andreiu Moisa, Surducu-mare 5 cor., Nicolae Boticiu, preot București 10 cor., Adam Lupșa, preot Turda 10 cor., Nicolae Popovici, preot Cib 5 cor., Constantin Pop, protopop Baia-de-Criș 15 cor., Dan Samuila, preot Közép-orbó 2 cor. 20 fil.

(va urma).

Posta Administrațiunii.

Am primit și chitam abonamentul dela: *Samșud* pe timpul din 1/4 1911 până în 1/12 1912. *Șutu* pe 1911. În restanță ră-

mân anii 1901 până în 31/12 1910. Binevoiti a Vă îngrijii, ca să se plătească și aceștia. *Căpuș* pe 1911. *Silivaș* (tr. Uioara) pe timpul din 1/9 1909 până în 1/3 1911. *Alfalau* pe 1911 întreg, *Boinești* pe 1911 întreg. *Oarța de jos* pe trimestrul ultim din 1911 și întreg anul 1912. *Crădaca* pe 1911. *Giurfalău* pe 1911 sem. 2-lea. *Tilișca* pe 1911 întregire. *Groși* (Tötös) pe 1911. *Deaș* pe 1907 întreg și din 1908 sem. I. *Dr. F. Viena* pe 1912 sem. I. *Buia* pe 1911. În restanță mai sunt anii 1905—1910. Binevoiti a-i regula și aceștia. *Racovița* (tr. Sibiu) pe timpul din 1/5 1903. până în 1/5 1905.

Proprietar-editor: AUREL C. DOMȘA.

Redactor respons.: AUGUSTIN GRUIȚIA.

Edict.

Dupăce Ioan Gyurkó gr. cat. din Orman de 16 ani și-a părăsit soția s'a legiută Iuliana Palbos gr. cat. de prezinte locuitoare în Tihău și până în prezinte nu i-se știe ubicățiunea, prin aceasta este provocat susnumitul, ca în timp de un an și o zi dela publicarea ultimă a acestui edict, să se prezinte înaintea acestui oficiu, pentrucă la caz contrar procesul divorțial urzit contra dânsului se va pertracta și în absența lui.

Oficiul protopopesc gr. cat. al Dergei ca for matrimonial de I-a instanță.

Cs. Gorbó la 8 Ianuarie 1912.

Iovian Andreiu

v.-protop. gr. cat.

(6) 1—3

Români replantațiivă viile cu altoi dela firmă Română!

„MUGURUL“

însoțire economică Elisabetopol-Erzsébetváros.
(Kis-Küküllő v.m.)

☐ ☐ Altoi de vie! ☐ ☐

Calitate distinsă — pe lângă celea mai moderate prețuri soiuri de vin de masă.

Viță americană cu și fără rădăcină, Ochiuri de altoit,
Viță europeană cu rădăcină

— se află de vânzare la —

Însoțirea economică

„MUGURUL“

Elisabetopol—Erzsébetváros.

Material disponibil în altoi peste

≡ **trei (3) milioane.** ≡

Școlile noastre de altoi n'au fost atăcate de peronosporă.

Altoii sunt desvoltati la perfecțiune!

La cumpărări pe credit cele mai ușoare condițiuni de plată.

La cerere prețurent și instrucțiuni gratis și franco.
(104) 19—?

Români! Trimiteți băieții la cursul practic de altoit.

Singurul institut de asigurare ardelean

„Transsylvania“

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

☞ **Asigurări împotriva focului** ☞

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. în condiții avantajoase și cu premii ieftine.

☛ **Asigurări pe viață** ☛

(pentru preoți și învățători confesionali romani gr.-cat. avantajii deosebite) pe cazul morții cu termen fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului, asigurări de penziune și de participare la câștig, asig. de zestre și asig. populare pe spese de înmormântare. Mai departe contra accidentelor, infracției (furt prin spargere) asig. p. pagube la apaducte.

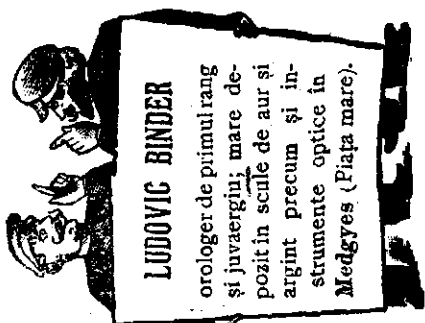
Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1910	K.	5,003,540-78
Capitale asigurate pe viață achitate		4,834,801-12
Starca asigurărilor cu sfârșitul anului 1910	foc	119,839-992-
	viață	11,020,266-
Fonduri de întemeiere și de rezervă		2,428,317-

Prospecte și informații se dau gratuit în birourile Direcțiunii și la toți agenții.

Persoane versate în achiziții ou cercuri bune de cunoștință se primesc în condiții favorabile în serviciul institutului.

(6) 4—?

Prețuri fixe, solide!

Recomandă atenției On. P. prăvălia sa bine aranjată. Mare asortiment în 'Cadouri' de Crăciun și de Anul nou.

(99) 9-26

Serviciu culant!

Cadou de sărbători!

Admirabilul tablou

Din suferințele noastre,

Reprezintă un moment dureros din viața noastră. — Mărime 44/8 cm.

Se află de vânzare la *Librăria Seminarului teol. gr.-cat din Blaj.* — Prețul freat 220 cor.

AVISI

Recomandăm cu toată căldura noua noastră agentură ce s'a înființat și deschis în opidul Blaj, în noul edificiu al dlui farmacist Schiesl în catul deasupra.

Se primesc depuneri spre fructificare, cu 5—5½% interese.

Depuneri și ridicări se pot face și prin postă.

Acordăm împrumuturi hipotecare pe case de închiriat și pe proprietăți de pământ pe anuități cu 5¼ interese.

Escomptăm cambii și acordăm credite cambiale cu cavenți și cu acoperire hipotecară, pe lângă condițiunile cele mai favorabile.

Deslușiri dăm cu plăcere.

Banca de tovarășie soc. pe acțiuni din Elisabetopole ca agentură în Blaj.

(93) 13-?

Un candidat de avocat

cu praxă, află imediat aplicare la

Dr. Eugen Bran.
advocat.

(2) 3-5

Teaca (Teke, Cottul Kolozs).

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate foarte modern, supraveghiere medicală constantă.

Telephon 88-99.

Birou central, stabiliment medical:

Budapesta, Ferencz-körut 29.

Consultațiuni dela orele 8-9 a. m. și 4-5 p. m.

(3) 2-52

Director-șef

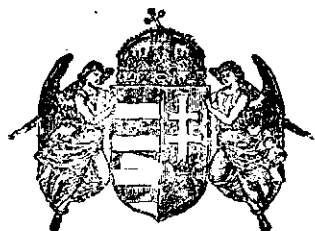
Dr. Cosmutza.

La expozițiunea milenară din Budapesta dela 1896 premiat cu medalia cea mare.

Turnătoră de clopote și fabrica de scaune de fier pentru clopote a lui

Antoniú Novotny

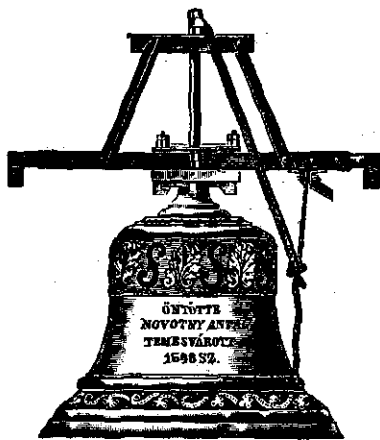
în Zimșoara-Fabric (4) 2-52

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, pe cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonice, pe lângă garanție pe mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latre prin aceea ce sunt mănuite de crepare. — Cu deosebire recomand

clopotele găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cugăuri după figura S și pentru aceea au ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă, decât cele de sistem vechiu, așa că un clopot patent de 327 kg. este egal în tonul unui clopot de 461 gk. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fier bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustarea de fier bătut — ca și spre turnarea de toace de metal.

Prețcuranturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

A apărut

ANTOLOGIONUL

sau

MINEIUL

tomul I. carele cuprinde în sine *slujbele dumnezeștilor sărbători, a Născătoarei de Dumnezeu și ale sfinților* de pe lunile: Septemvrie, Octomvrie, Noemvrie și Decemvrie.

Prețul tomului I. legat în piele și cu copcii este 32 cor. și se spedează imediat.

Lunile din Ianuarie până în August vor fi cuprinse în tomul II. care e în lucrare.

Prețul tomului II, se va fixa ulterior și va fi în raport cu prețul tomului I.

A apărut

Apostolul

sau Faptele și Epistolele sf. Apostoli f° 4.

Prețul leg. în piele 22 cor. leg. în lux face 44 coroane.

Frideric Ipsen și soțul.

Depozit special de ghete în

Sighișoara, — Medgyes (Piața mare Nr. 26), — Brașov.

Specialitate:

Ghete sanitare pentru copii.

Prețuri la pereche:

Cele mai bune 16 cor. 50 fil.

De gală . . . 20 , 50 ,

Box-Calf cu găitane; Americani cu talpă dublă pentru Domni 16 coroane 50 fil.

Prețcurant gratis și franco

(98) 9-26

Capital social Coroane 1.200.000.

Telefon Nr. 188.

Post sparcassa ung. 29.349.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **Parteniu Cosma**,
directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca generală de asigurare“ face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiile cele mai favorabile.

Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaiții de încredere ai societății.

Prospecte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca avizitori buni și cu legături — pot fi primite oricând în serviciul societății.

»Banca generală de asigurare« dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire, că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“
Sibiu—Nagyszeben. Edificiul „Albina“.

(1) 2—52.

MOBILE

Dormitoare, prânzere, chilii de domni, saloane, aranjare completă de hotele, cafenele și castele, mobile de fier și de aramă, tapete, perdele, policandre și pianuri se spedează ori unde

cu bani gata sau în condițiuni de plată foarte favorabile.

Un mare și pompos album de mobile l cor. La aranșări complete se trimite agent cu modele, ori unde, fără a se socoti spese pentru asta.

Modern Lakberendezési vállalat
Budapest, IV., Gerliczi-utca 7. sz.
(88) 27—101 (Központi városháza mellett).

George Dundler

curelar și șelar

în Mediaș—Medgyes
A. Kovács-utca.

Recomandă marele său asortiment de tacâmuri (hamuri) fine pentru cai de paradă și pentru cai de lucru.

În depozitul său bine asortat se află șele de calitate cea mai bună; precum și tot felul de scule pentru șele, harapnice (biciuri) și toți articlii aparținători branșei acesteia.

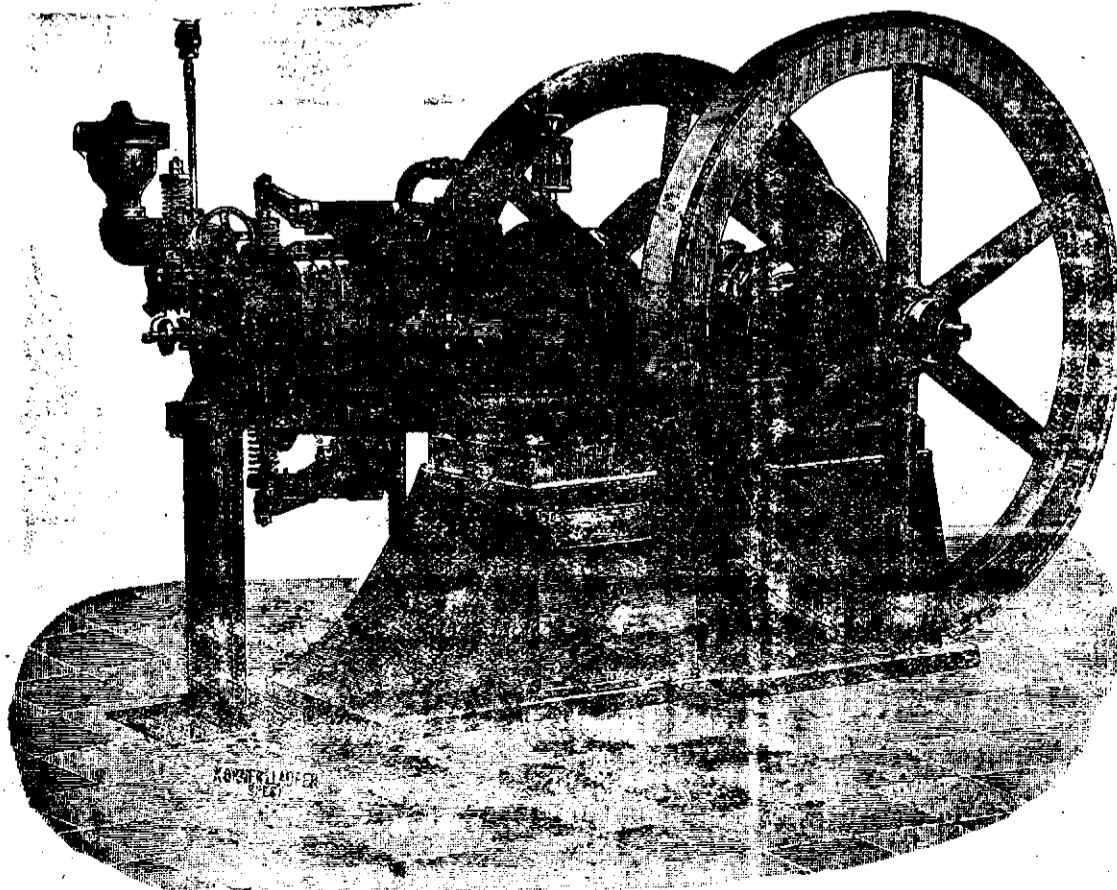
Primește reparaturi și le efectuește prompt.
(84) 16—26.

Sprijiniți industria română!

PRIMA FABRICĂ ROMÂNĂ DE MAȘINI
din Austro-Ungaria

EUGEN NICOLA

Blaj—Balázsfalva.

Subscrisul recomand celea mai practice pluguri și mașini economice. În depozitul meu se află totdeauna gata celea mai renumite motoare de benzin, locomobile și garnituri complete pentru imblătit cu motor. Motoare de benzin stabile, motoare pentru gaz sugativ. Mori de măcinat și tot felul de mașini economice, pe cari le vând cu

prețuri moderate și condițiuni de plată favorabile, în rate.

== Cea mai mare garanță. ==

Nime să nu-și cumpere pluguri sau mașini economice până nu ceară la firma

Eugen Nicola

prima fabrică română de mașini
în Blaj—Balázsfalva.

Destușiri și informațiuni se dau gratis.

(38) 42—52

Sprijiniți industria română!